

PRESUŠENA SLOVENIJA V PRIMEŽU PREMOMA

Komentar k javnemu pismu

Greenpeace: Sporočilo za javnost

Ljubljana, 6. 9. 2017 – Organizacija Greenpeace v Sloveniji je danes na premierja dr. Mira Cerarja in odgovornega ministra dr. Petra Gašperšiča naslovila javno pismo, v katerem opozarja na nepopravljive posledice, ki jih je pustilo vroče in izjemno sušno poletje, ter od slovenske vlade zahteva, da v predlog Energetskega koncepta Slovenije vključi pravočasno in pravično opuščanje premoga do leta 2030 in intenziven razvoj čistih rešitev kot je sončna energija.

Predstavnica Greenpeace v Sloveniji Katja Huš je komentirala:

Četudi si delimo isti planet, se zdi kot da naša Vlada živi v drugem svetu. Ne glede na čedalje bolj ekstremne podnebne razmere, si zatiska oči in namerava kuriti premog v nedogled. Letošnja ekstremna vročina, popolnoma presušena tla in izguba pridelkov, morajo biti jasno opozorilo naši Vladi, da postavi končni rok trajanja premogu, se tega opuščanja loti načrtovano in pravično do delavcev, medtem pa intenzivno gradi sončne in vetrne elektrarne. Kako močno zaostajamo nam kaže absurdna situacija, ko je sredi uničujoče vročine letošnjega poletja TEŠ dosegal proizvodne rekorde, saj so naše reke presušene, sončno in vetrno energijo pa smo vsa ta leta vztrajno ignorirali. Obnovljivi viri energije sicer podirajo cenovne rekorde in energetska tranzicija k čisti energiji se v svetu pospešeno odvija; tako bo še naprej, s Slovenijo ali brez, a če se prehodu ne bomo pridružili, bodo sedanje razmere šele pokušina tega, kar nas čaka.

Letošnje poletje je bilo drugo najtoplejše odkar obstajajo stalne meritve¹. Vrstili so se vročinski valovi, suša, s katero se je velik del Slovenije soočal že celo leto, pa je prešla v ekstremne razmere. Ocenjuje se, da bi naj velik delež kmetov izgubil tretjino svojega pridelka in bo zaradi povzročene škode letošnja suša razglašena za naravno nesrečo². Slovensko podnebje pa je že danes približno 2 °C toplejše, kot je bilo sredi minulega stoletja³.

Da bi se izognili najhujšim posledicam podnebnih sprememb in uresničili cilj Pariškega sporazuma, prve analize kažejo, da bi morala zadnja termoelektrana na premog v EU zapreti svoja vrata čez 13 let⁴. A kljub vsem opozorilom in obljubam se slovenska vlada še vedno obotavlja. Pred kratkim je Ministrstvo za infrastrukturo objavilo **Energetski koncept Slovenije (EKS)** – kažipot razvoja slovenske energetike v naslednjih 20 oz. 40 letih. Trenutni načrti Ministrstva dovolijo Termoelektrani Šoštanj kuriti premog do sredine stoletja (2054!), grozi pa nam, da bomo izgubili celotno desetletje sprememb - v desetih letih bomo dvignili delež obnovljivih virov energije (OVE) le za 2 %⁵, v primerjavi z dosedanjim trendom, bi dejansko upočasnili razvoj OVE.

¹ Agencija RS za okolje (2017): [Zelo vroče in sončno poletje 2017](#).

² RTVSLO (17.8.2017) [Posledice suše bodo presegle prag za razglasitev naravne nesreče](#).

³ Ministrstvo za okolje in prostor (25.11.2016) [Osnutek Poročila o okolju 2016](#).

⁴ Climate analytics (2016) [Paris Agreement has put a date on the end of coal-fired power](#), Climate analytics (2017) [Coal phase-out in the European Union](#).

⁵ Ministrstvo za infrastrukturo. [Gradivo za razpravo o oblikovanju Energetskega koncepta Slovenije](#), str. 1.

V nasprotju z načrtovanim opuščanjem premoga EKS prepušča usodo zapiranja TEŠ prostemu trgu (sistem trgovanja s kuponi CO2 ETS). Če usodo kurjenja premoga prepustimo trgu, se lahko zgodi ne le veliko prepočasno opuščanje premoga, temveč tudi, da bo treba TEŠ ugasniti nenadoma, brez ustreznih mehanizmov za zaščito delavcev, kar lahko pomeni velik pritisk na ekonomsko socialni položaj lokalnih skupnosti v neposredni okolici.

PRILOGE

Javno pismo premierju dr. Miru Cerarju in Ministru dr. Petru Gašperšiču
Fotografije aktivistov s transparentom »Suša se začne tukaj«, ki so ga razprostrli v okolici Termoelektrarne Šoštanj

Kontakti:

Katja Huš, Greenpeace CEE v Sloveniji, +386 40 981 621, +386 41 394 618,
katja.hus@greenpeace.org.

To sporočilo lahko najdete tudi na

www.greenpeace.si

Greenpeace je neodvisna globalna organizacija, ki si preko kampanj prizadeva za spremembo odnosov in vedenja, zaščito in ohranitev okolja ter za promocijo miru. Za svoje delovanje ne sprejema finančnih sredstev inštitucij EU, vlad, korporacij ali političnih strank.

GREENPEACE

www.greenpeace.si